

BEDÖMNINGSKRITERIER FÖR GIVARGUIDEN 2014

Demokrati

Givarguiden har valt att betygsätta ideella föreningars och trossamfunds demokratiska nivå utifrån organisationernas stadgar. Givarguidens bedömning utgår från ett givarperspektiv – vi bedömer givarens möjlighet till inflytande i organisationen som stipuleras i stadgarna.

Alla organisationer som granskas i Givarguiden måste ha stadgar publicerade på sin hemsida. Eftersom stiftelser är en organisationsform som ej ställer krav på demokratisk struktur tilldelas de grått betyg. En stiftelse får dock inte automatiskt grått betyg; de måste precis som andra organisationsformer ha sina stadgar tillgängliga på hemsidan för att detta skall gälla (annars tilldelas betyget rött).

Årsmöte eller så kallad årsstämma är kärnan i organisationers demokrati eftersom det är då som medlem möjlighet finns att utkräva ansvar samt avsätta och tillsätta styrelsen. Det är också vid årsmöten som styrelsens förvaltning av organisationen och dess ekonomi granskas. Givarguiden ser därför en demokratiskt uppbyggd organisation som:

En ideell förening eller ett trossamfund som har en demokratiskt vald styrelse, offentliga stadgar, regelbundna möten och öppet medlemskap där alla medlemmar kan vara med och påverka föreningens verksamhet.

Varje medlem (innefattar även medlemsorganisationer) ska vid årsmöte eller stämma äga rösträtt och allas röst skall vara av lika värde. Proportionella val där mandat ges i proportion till medlemsorganisationernas storlek anses även demokratiska om strukturen på den proportionella mandatfördelningen framgår.

Organisationer som verkar demokratiskt skall i sina stadgar för årsmötet ange:

1. Tidpunkt och form för kallelse till årsmötet
2. En lista med obligatoriska ärenden för årsmötet, där följande punkter måste ingå;
 - presentation av årsberättelser
 - presentation revisionsberättelse
 - ansvarsfrihet för styrelsen
 - val av styrelse
 - val av revisorer
 - valberedning
3. Vilka som har rösträtt på årsmötet
4. Hur beslutsfattande sker på årsmötet
5. Förutsättningar för att hålla ett extra årsmöte

Betygskriterier Demokrati

Organisationens stadgar finns tillgängliga på hemsidan och har enligt dessa ett öppet medlemskap samt preciserat de av Givarguiden fastställda punkterna.

Organisationen har stadgar som finns tillgängliga på hemsidan, men uppfyller inte Givarguidens krav på en demokratisk uppbyggnad. Gult betyg kan även ges till organisationer som stipuleras av staten att anta odemokratiska stadgar, för att till exempel kunna söka statliga bidrag till verksamheten.

Organisationen har inte tillgängliggjort sina stadgar för extern granskning. Även organisationer som ej stadgat de av Givarguiden fastställda punkterna eller ej har ett öppet medlemskap.

Organisationen är en stiftelse och har sina stadgar offentliga på hemsidan. Eftersom det är en organisationsform som ej ställer krav på demokratisk struktur tilldelas grått betyg.

Den finansiella sammanställningen görs utifrån organisationens årsredovisning där Givarguiden granskar intäkter, kostnader, tillgångar och skulder. Två av de vanligaste frågorna som ställs när intressenter kontaktar Givarguiden är angående hur stor del av organisationens kostnader/utgifter som går till ändamålet, samt hur stor del av de totala kostnaderna som går till personalens löner och styrelsearvoden. Vi har valt att presentera detta men utan att ta med det i bedömningen av parametern Ekonomi eftersom Givarguiden anser att ändamålskostnader satta i relation till andra kostnader inte alltid ger en rättvis bild av organisationens kapacitet att skapa värde. Likaledes är totala personalkostnader, absolut eller i relation till totala kostnader, ett trubbigt mått. Frågan om att kunna rekrytera den kompetens som behövs och behålla nödvändig expertis inom organisationen är även svår att väga in här.

Nytt för 2014:

Kriterierna för betyget Ekonomi är uppdelat i två delar; en för organisationer och trossamfund, samt en för stiftelser. Organisationer och trossamfund bedöms utifrån fem kriterier och stiftelser utifrån fyra. Anledningen till denna skillnad är att organisationsformen stiftelse skiljer sig från andra typer av organisationer, varför andra kriterier istället blir tillämpliga.

All information som efterfrågas skall finnas tillgänglig på organisationernas hemsidor, detta för att underlätta för givare som vill ta del av denna. Information som skickas in godtas inte som betygsgrundande, men publiceras på Givarguidens hemsida (dock med tydlig hänvisning att informationen ej finns tillgänglig på organisationens hemsida).

Checklista Ekonomi – organisationer och trossamfund

	Ja/Nej
<p>1 Intern kontroll</p> <p><i>Presenterar organisationen sin senaste årsredovisning på hemsidan?</i></p> <p>Det finns inga myndighetskrav för ideella organisationer att göra detta. För att öka transparensen och bidra till ökat förtroende för den ideella sektorn ställer Givarguiden som krav att detta redovisas på organisationens hemsida.</p>	
<p>2 Intern kontroll</p> <p><i>Presenterar organisationen godkänt protokoll från det senaste årsmötet på hemsidan?</i></p> <p>Det finns inga myndighetskrav för ideella organisationer att göra detta. För att öka transparensen och bidra till ökat förtroende för den ideella sektorn ställer Givarguiden som krav att detta redovisas på organisationens hemsida.</p>	
<p>3 Intern kontroll</p> <p><i>Har styrelsen beviljats ansvarsfrihet vid det senaste årsmötet?</i></p> <p>Styrelsens ledamöter bör beviljas ansvarsfrihet för det föregående räkenskapsåret under årsmötet.</p>	
<p>4 Extern kontroll</p> <p><i>Har auktoriserad eller godkänd revisor utan anmärkning godkänt organisationens finansiella rapporter som finns presenterat på hemsidan?</i></p> <p>Revisor skall tillstyrka att organisationens redovisning följer tillämpliga lagar och att årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens finansiella ställning.</p>	
<p>5 Tillgänglig information</p> <p><i>Presenteras relevant information i organisationens årsredovisning?</i></p> <p>För att underlätta för givare att djupare förstå och analysera den organisation de är intresserade av att bistå vill Givarguiden att följande ekonomiska data presenteras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att det tydligt framgår från var organisationens intäkter kommer från (t.ex. uppdelning mellan allmänhet, företag, statliga bidrag). • Att det tydligt framgår var organisationens utgifter gått (t.ex. uppdelning mellan ändamål, administration, verksamhet) • Att det tydligt framgår hur stora eventuella ersättningar till verksamhetschef och styrelse som utgått. 	

Checklista Ekonomi – stiftelser

	Ja/Nej
<p>1 Intern kontroll</p> <p><i>Presenterar organisationen sin senaste årsredovisning på hemsidan?</i></p> <p>Det finns inga myndighetskrav för ideella organisationer att göra detta. För att öka transparensen och bidra till ökat förtroende för den ideella sektorn ställer Givarguiden som krav att detta redovisas på organisationens hemsida.</p>	
<p>2 Extern kontroll</p> <p><i>Har styrelsen handlat i enlighet med stiftelselagen och stiftelseförordningen?</i></p> <p>Då stiftelser inte har något årsmöte tittar Givarguiden istället på revisorns uttalande i revisionsberättelsen.</p>	
<p>3 Extern kontroll</p> <p><i>Har auktoriserad eller godkänd revisor utan anmärkning godkänt organisationens finansiella rapporter som finns presenterat på hemsidan?</i></p> <p>Revisor skall tillstyrka att organisationens redovisning följer tillämpbara lagar och att årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens finansiella ställning.</p>	
<p>4 Tillgänglig information</p> <p><i>Presenteras relevant information i organisationens årsredovisning?</i></p> <p>För att underlätta för givare att djupare förstå och analysera den organisation de är intresserade av att bistå vill Givarguiden att följande ekonomiska data presenteras:</p> <ul style="list-style-type: none">• Att det tydligt framgår från var organisationens intäkter kommer från (t.ex. uppdelning mellan allmänhet, företag, statliga bidrag).• Att det tydligt framgår var organisationens utgifter gått (t.ex. uppdelning mellan ändamål, administration, verksamhet)• Att det tydligt framgår hur stora eventuella ersättningar till verksamhetschef och styrelse som utgått.	

Betygskriterier Ekonomi

	Organisationer och trossamfund	Stiftelser
	Organisationens uppfyller samtliga kriterier.	Organisationens uppfyller samtliga kriterier.
	Organisationen uppfyller kriterium 1-4 men saknar funktionsindelad årsredovisning (kriterium 5).	Organisationen uppfyller kriterium 1-3 men saknar funktionsindelad årsredovisning (kriterium 4).
	Organisationen uppfyller inte kriterium 1-4.	Organisationen uppfyller inte kriterium 1-3.

Transparens

Enligt Givarguiden innebär transparens öppenheten gentemot allmänheten och intressenter vad gäller information om verksamheten, stadgar samt årsredovisning.

Givarguiden bedömer transparens efter huruvida organisationen tillgängliggör all dokumentation utöver stadgar och ekonomisk information som behövs för att skapa en komplett beskrivning av verksamheten på sin hemsida. Givarguiden har nedan specificerat det som enligt oss behövs för att skapa en fullständig bild av en verksamhet:

1. Bakgrund är en kort beskrivning av hur verksamheten etablerats.
2. Organisationstyp förklarar verksamhetens juridiska form, om man kan bli medlem och om organisationen bedriver egna projekt.
3. Geografiskt fokus visar var i världen organisationen bedriver sin verksamhet.
4. Övergripande målsättning beskriver vad organisationen i grunden vill uppnå.
5. Målgrupp beskriver vilka eller vad organisationen arbetar för.
6. Verksamhet beskriver den löpande verksamheten som inte bedrivs i projektform.
7. Verksamhetsmål och strategier ger detaljerade målsättningar och hur organisationen arbetar för att uppnå dem.
8. Organisationens ledning och styrning beskriver vilka urvalskriterier som finns för val till styrelse, vilka styrelsens huvudsakliga uppgifter är och hur ofta styrelsemöten hålls.
9. Styrelse beskriver ledamöternas bakgrund, erfarenhet och nuvarande sysselsättning.
10. Ledningsgrupp beskriver vilka som ingår i ledningsgruppen, bakgrund, erfarenhet och nuvarande position.
11. Projekt beskriver ett urval av verksamhetens tongivande projekt.

Betygskriterier Transparens

Organisationen presenterar på sin hemsida all efterfrågad information.

Organisationen presenterar på sin hemsida inte information för 1-2 av de efterfrågade punkterna.

Organisationen presenterar på sin hemsida inte information för 3 eller fler av de efterfrågade punkterna.
